

Sygn. akt II KK 368/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie D. D.

skazanego z art. 291 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 maja 2020 r.,

kasacji na korzyść

wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt III K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.**

UZASADNIENIE

D. D. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt III K (...), za to, że:

1. w bliżej nieustalonym czasie, nie później niż w dniu 26 listopada 2009 r., w W. nabył pochodzący z czynu zabronionego – kradzieży z włamaniem – samochód

- Toyota Land Cruiser o nr VIN (...), stanowiący własność firmy T. GMBH w K., tj. za czyn z art. 291 § 1 k.k. – na karę 1 roku pozbawienia wolności;
2. w nieustalonym dniu, nie wcześniej niż 25 marca 2009 r., a nie później niż 25 maja 2009 r., w H., w Niemczech, pomógł nieustalonym osobom w zbyciu uzyskanego z kradzieży dokonanej w W., w dniach 25 - 26 marca 2009 r., pojazdu Toyota RAV 4 o nr VIN (...), poprzez złożenie propozycji M. G. odnośnie nabycia przedmiotowego pojazdu, a następnie dokonanie sprzedaży pojazdu M. G. na szkodę A. z siedzibą w W. o wartości 56 tys. zł., tj. za czyn z art. 291 k.k.;
 3. w nieustalonym dniu, nie wcześniej niż 17 maja 2009 r., a nie później niż 12 sierpnia 2009 r., w W., pomógł nieustalonym osobom w zbyciu uzyskanego z kradzieży, dokonanej w dniach 17-18 maja 2009 r., w W., pojazdu marki Honda o wartości 66 tys. zł., o nr VIN (...), poprzez przekazanie go w charakterze zastawu M. G. na szkodę V. AG z siedzibą w Austrii, tj. za czyn z art. 291 § 1 k.k.

Przyjmując, że czynów tych D. D. dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw, określonego w art. 91 § 1 k.k., Sąd skazał go na karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie, działając zgodnie z art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. oraz art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę łączną w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności. Rozstrzygnięcie to uprawomocniło się z dniem 1 września 2015 r.

Dnia 24 października 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła Kasacja Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt III K (...), wniesiona na korzyść D. D. w oparciu o zarzut rażącego naruszenia przepisów postępowania – tj. art. 596 k.p.k., art. 599 k.p.k. i art. 16 § 1 k.p.k., polegającego na skazaniu D. D. za czyny z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. mimo braku zgody państwa wydającego na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej za popełnienia przestępstw zarzucanych w przedmiotowej sprawie i przy braku przesłanek wyłączających zasadę specjalności z art. 596 k.p.k., określonych w art. 599 k.p.k., w związku z niepouzczeniem D. D. o konsekwencjach nieopuszczenia bez usprawiedliwionej przyczyny terytorium Polski oraz powrotu do kraju po jego opuszczeniu i upływie wskazanego w tym przepisie terminu (jak nakazuje art. 16 § 1 k.p.k.), jak również z niezachowaniem końcowego terminu możliwości wyłączenia zasady specjalności, czyli upływu 45 dni od prawomocnego zakończenia postępowania ekstradycyjnego i odbycia orzeczonej w

nim kary, co w rezultacie doprowadziło do powstania bezwzględnej przesłanki uchylenia wyroku, określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k.

Na tej podstawie Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym.

D. D. został wydany Polsce przez Ministerstwo Sprawiedliwości i Administracji Państwowej Republiki Serbii dnia 14 grudnia 2012 r. do sprawy 2Ds (...), prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Piasecznie, celem ścigania za przestępstwa kwalifikowane między innymi z art. 291 § 1 k.k., niemniej inne niż objęte zaskarżonym kasacją wyrokiem. Jednocześnie, władze Serbii zastrzegły, że D. D. nie może być ścigany ani skazany za inne przestępstwa niż te, co do których nastąpiło jego wydanie. Postępowanie sądowe odnośnie czynów objętych pozwoleniem na ściganie przeciwko D. D. zakończyło się wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 lutego 2014 r. (prawomocnym z dniem 10 kwietnia 2014 r.), a orzeczoną tym wyrokiem karę pozbawienia wolności skazany zaczął odbywać od 27 października 2016 r.

Sąd prowadzący postępowanie o sygn. akt III K (...), zakończone zaskarżonym wyrokiem, skazując D. D. z czyny popełnione przed 14 grudnia 2012 r. – a więc datą jego przekazania do Polski – nie uzyskał zgody uzupełniającej Republiki Serbii na prowadzenie postępowania karnego w zakresie objętych wyrokiem czynów (co do których toczyły się postępowania przygotowawcze 1 Ds (...) – odnośnie czynu I i 2 Ds (...) – co do czynów II i III), a braku tego nie konwalidował też po połączeniu dnia 10 grudnia 2013 r. postępowań. W rezultacie, wyrok skazujący Sądu Rejonowego w W. z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt III K (...) zapadł mimo wyraźnego zastrzeżenia władz Serbii, że D. D. nie będzie ścigany ani skazany za przestępstwa inne niż objęte wydaniem.

Zastosowania w niniejszej sprawie nie znajdują również regulacje zawarte w art. 599 k.p.k., wyłączające stosowanie ograniczeń wynikających z art. 596 i 597 k.p.k. wobec osoby wydanej przez państwo obce, która nie opuściła bez

usprawiedliwionej przyczyny terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ciągu 45 dni od daty prawomocnego zakończenia postępowania, a w razie skazania – od daty odbycia lub darowania kary, albo jeżeli po opuszczeniu terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydany powróci na nie. Warunkiem wyłączenia zasady specjalności jest bowiem uprzednie prawidłowe pouczenie podejrzanego o takiej ewentualności – poprzez poinformowanie go o treści art. 599 k.p.k. lub art. 14 ust. 1 b Europejskiej Konwencji o ekstradycji – takiego zaś pouczenia D. D. nie otrzymał. Ponadto, zarówno wyjazd D. D. za granicę dnia 27 kwietnia 2013 r., jak i jego powrót do Rzeczypospolitej 7 maja 2013 r. miały miejsce jeszcze w toku postępowania objętego ekstradycją i to przed uprawomocnieniem się wyroku w tej sprawie dnia 10 kwietnia 2014 r., termin 45-dniowy, o którym mowa w art. 599 k.p.k., nie rozpoczął więc nawet na tym etapie biegu. W związku z powyższym nie zaszły przesłanki przewidziane w art. 599 k.p.k., umożliwiające prowadzenia postępowania karnego przeciwko D. D. o czyny nieobjęte zgodą państwa wydającego bez pozyskania jego zgody uzupełniającej na ściganie. Taki brak jest równoważny z zaistnieniem przeszkody procesowej, kwalifikowanej jako inna okoliczność wyłączająca ściganie z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2009 r., sygn. akt V KK141/09).

Z uwagi na powyższe, wyrok Sądu Rejonowego w W. dotknięty jest błędem rangi bezwzględnej przesłanki odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Konieczne więc było usunięcie go z obiegu prawnego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.